

Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

КАФЕДРА
МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ В МІЖНАРОДНИХ ЛАНЦЮГАХ ПОСТАЧАННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти *Другий (магістерський)*

Галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>073 Менеджмент</i>
Освітня програма	<i>Логістика</i>
Статус дисципліни	<i>Цикл професійної підготовки</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, 1 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кр /120 год</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік / МКР</i>
Розклад занять	<i>rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.е.н., доц. Дергачова Ганна Михайлівна, am.dergacheva@gmail.com, +380950947023 Практичні / Семінарські: к.е.н., доц. Дергачова Ганна Михайлівна, am.dergacheva@gmail.com, +380950947023
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна зорієнтована на вивчення основних положень митного законодавства, його джерел, принципів та норм та на підготовку студентів до самостійної практичної діяльності в цій сфері.

Мета курсу - надання студентам теоретичних знань та практичних навичок щодо митних процедур в міжнародних ланцюгах постачання, а також вивчення нормативних актів, що регулюють дану сферу відносин. Курс спрямований на формування здатності з проведення правового аналізу та вирішення ситуацій, які складаються під час митного оформлення вантажів. Студенти навчаються оперувати положеннями законів України, підзаконних нормативних актів, що приймаються у встановленому порядку органами державної влади та місцевого самоврядування; аналізувати зміст окремих

митних процедур, застосовувати відповідні правові норми для вирішення конкретних ситуацій щодо митного оформлення у сфері перевезень.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

ЗК 02 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 03 - Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

СК 01 - Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів

СК 11 - Здатність формувати, підтримувати і оптимізувати логістичні системи на мікро – та макrorівні, визначати їх структуру та тренди розвитку, збалансовувати попит і пропозицію, оцінювати ризики та розробляти альтернативні сценарії в мінливих ринкових умовах

СК 13 - Здатність проектувати об'єкти логістичної інфраструктури та бізнес-процеси логістичної системи, визначати необхідну їх потужність та параметри з використанням різних моделей в умовах невизначеності з урахуванням просторово-часової та організаційно-технологічної розподіленості

СК 14 - Здатність проводити економічну оцінку ефективності функціонування ланцюгів постачання, вибирати методи та інструменти бізнес-аналізу в логістиці, визначати умови та наслідки фінансової взаємодії учасників логістичної системи

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 06 - Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

ПРН 07 - Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті

ПРН 08 - Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією

ПРН 15 - Вміти виявляти закономірності, умови та фактори національних та глобальних економічних процесів, що обумовлюють формування ефективних логістичних стратегій розвитку ланцюгів постачання

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з іншими дисциплінами професійного спрямування. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами: Стратегічне управління сталими ланцюгами, Логістичний менеджмент, Проектування об'єктів логістичної інфраструктури та ін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні засади митної справи в Україні

Тема 2. Поняття та різновиди митних процедур в міжнародних ланцюгах постачання

Тема 3. Митні режими в міжнародних ланцюгах постачання

Тема 4. Митне декларування товарів

Тема 5. Митне оформлення товарів

Тема 6. Митний контроль. Механізм “єдиного вікна”.

Тема 7. Оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон. Нетарифне регулювання.

Тема 8. Митні процедури щодо окремих категорій товарів

Тема 9. Особливості митних процедур при перевезенні різними видами транспорту

4. Навчальні матеріали та ресурси

1. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
2. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Терлецька В. О. Митна справа: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 240 с.
3. Гребельник О. П. Митна справа: підручник. 5-те вид. оновл. та доповн. / О. П. Гребельник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 412 с
4. Мережко Н. В. Митна справа : підручник / Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський; за ред. П.В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с.
5. Брачук А. О. Категорія «митні процедури» в українському законодавстві: поняття та типологія. Актуальні проблеми політики. 2016. Вип 58. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f151928d-cc12-4acd-a982-d87dc1109b7c/content>
6. Русак Д. М. Сучасна практика митних процедур URL: <https://www.iir.edu.ua/sites/default/files/202303/C%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%B4%D1%83%D1%80.pdf>
7. О. А. Музика-Стефанчук. До питання про митні процедури (порівняння положень митного кодексу України та законодавства ЄС). Право та державне управління. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2023/48.pdf
8. Постанова КМУ від 24.10.2018 № 960 «Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту)
9. Закон України від 06.09.2018 № 2530-V «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України»
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 971 «Про затвердження Порядку взаємодії між декларантами, їх представниками, іншими заінтересованими особами та митними органами, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, з використанням механізму «єдиного вікна» та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»
11. Офіційний сайт Державної митної служби України URL: <http://www.customs.gov.ua>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 06, ПРН 07, ПРН 08, ПРН 15	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний. Спеціальні методи навчання: презентації, дискусія, аналітична доповідь	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль – залік

6. Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекційних та 36 годин практичних занять, модульний контроль та залік

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	П	С	Всього		
1-2	Тема 1. Загальні засади митної справи в Україні	2	4	8	14	Лекція1 Практичне заняття 1, 2	Дискусія <i>Експрес-опитування</i> <i>Вирішення ситуаційних вправ (кейсів)</i> <i>Доповіді</i>
3-4	Тема 2. Поняття та різновиди митних процедур в міжнародних ланцюгах постачання	2	4	6	12	Лекція 2 Практичне заняття 3, 4	Дискусія <i>Експрес-опитування</i> <i>Вирішення ситуаційних вправ (кейсів)</i> <i>Доповіді</i>
5-6	Тема 3. Митні режими в міжнародних ланцюгах постачання	2	4	6	12	Лекція 3 Практичне заняття 5,6	<i>Експрес-опитування</i>

							<i>Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
7-8	Тема 4. Митне декларування товарів	2	4	6	12	Лекція 4 Практичне заняття 7,8	<i>Експрес-опит ування Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
9-10	Тема 5. Митне оформлення товарів	2	4	6	12	Лекція 5 Практичне заняття 9,10	<i>Експрес-опит ування Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
11-12	Тема 6. Митний контроль. Механізм “єдиного вікна”.	2	4	6	12	Лекція 6 Практичне заняття 11,12	<i>Дискусія Експрес-опит ування Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
13-14	Тема 7. Оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон. Нетарифне регулювання.	2	4	6	12	Лекція 7 Практичне заняття 13, 14	<i>Дискусія Експрес-опит ування Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
15-16	Тема 8. Митні процедури щодо окремих категорій товарів	2	2	6	10	Лекція 8 Практичне заняття 15	<i>Експрес-опит ування Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
17-18	Тема 9. Особливості митних процедур при перевезенні різними видами транспорту	2	2	6	10	Лекція 9 Практичне заняття 16	<i>Експрес-опит ування Вирішення ситуаційних вправ (кейсів) Доповіді</i>
	МКР		2	2	4		
	Залік		2	6	8		
	Всього	18	36	66	120		

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О - оцінювання ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності, ПРН – програмні результати навчання

7. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота студентів полягає у виробленні навичок опрацювання нормативно-правових актів, спеціальної літератури та інших матеріалів, необхідних для належного засвоєння навчальної дисципліни, а також для розвитку сталих умінь до самостійного вивчення і відтворення одержаної інформації. Також під час самостійної роботи студенти повинні самостійно скласти або розробити документи для вироблення практичних навичок. Основним видом самостійної роботи студентів є вирішення практичних кейсів з посиланням на законодавчі акти, самостійна робота з нормативно-правовими актами, самостійне складання правових документів.

Політика та контроль

8. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях., а саме за участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantstynomu-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій **Zoom**. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі заліку за PCO-1 (першого типу), що передбачає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо, проходження онлайн курсів за тематикою дисципліни. Штрафні бали нараховуються за несвоєчасне виконання індивідуального семестрового завдання. Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали PCO, а їх максимальна сума складає 5 балів.

Політика дедлайнів та перескладань. МКР складаються лише у призначений день. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про

визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Академічна доброчесність. При оцінювання робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи першого типу (PCO-1) відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (затверджено та уведено в дію наказом від 14.09.2020 р. № 1/273, зі змінами, внесеними наказом від 03.05.2022 р. № НОН/131/2022) <https://osvita.kpi.ua/node/37>.

Семестровий контроль студента проводять за результатами підсумкового значення рейтингу з дисципліни. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Поточний контроль проводиться у вигляді експрес-опитувань, про які викладач попереджає заздалегідь. Також передбачено виконання модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль: залік, який виставляється на основі результатів навчання студентів.

Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді співбесіди.

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше 0 балів, відвідування занять.

№	Контрольні заходи	Бал	Кількість
1.	Доповідь	5	5
2.	Експрес-опитування	5	5
3.	Вирішення ситуаційних вправ (кейсів)	5	4
4.	Участь у дискусії	2	5
5.	МКР	20	1
	Всього	100	

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

10. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційній формі в разі введення карантинних обмежень чи інших форм-мажорних обставин на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доценткою кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доц. Дергачовою Г. М.

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 14 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією ФММ (протокол № 10 від 30.06.2024 р.)